

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
शास्त्री प्रथमसत्रार्द्धम् – व्याकरणम्

पत्रसङ्केतः	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	यूनिट	होरा
DSCC 1	पाठ्यक्रमः - व्याकरण शास्त्रेतिहासः, वैयाकरणसिद्धान्तकौमुद्याः सन्धिप्रकरणम्			
	(क) व्याकरणशास्त्रस्य संक्षिप्तः इतिहासः (पाणिनेः पूर्ववैयाकरणाः, पाणिनिः, कात्यायनः पतञ्जलिः, भर्तृहरिः, वामनजयादित्यौ, कैयटः, भट्टोजिदीक्षितः, कौण्डभट्टः, नागेशभट्टः - एतेषां संक्षिप्तपरिचयः) (ख) अष्टाध्यायीधारणा – प्रथमाध्यायः	1	1	16-20
	सन्धिज्ञानोपयोगि संज्ञाप्रकरणम्, परिभाषाप्रकरणञ्च	1	1	16-20
	अचसन्धिप्रकरणम्, प्रकृतिभावसन्धिप्रकरणञ्च	1	1	16-20
	(क) हल्-विसर्ग-स्वादि-सन्धि-प्रकरणानि (ख) अष्टाध्यायीधारणा – अष्टमाध्यायः	1	1	16-20
	आधारग्रन्थः- 1. व्याकरणशास्त्रेतिहासः (लोकमणिदाहालः / डा. ब्रह्मानन्दत्रिपाठी) 2. अष्टाध्यायी 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी			
	DSCC2	पाठ्यक्रमः - व्याकरणशास्त्रपरिचयः, वैयाकरणसिद्धान्तकौमुद्याः सुबन्तप्रक्रिया		

(क) व्याकरणशास्त्रपरिचयः (व्याकरणपदनिर्वचनम्, पाणिनीयाष्टाध्यायी, वार्त्तिकम्, महाभाष्यम्, काशिका, वैयाकरणसिद्धान्त-कौमुदी - एतेषां संक्षिप्तपरिचयः)। (ख) अष्टाध्यायीधारणा-सप्तमाध्यायस्य प्रथमद्वितीयपादौ, षष्ठाध्यायस्य चतुर्थपादश्च। (ग) अजन्तपुंल्लिङ्गेषु रामशब्दरूपप्रक्रिया।	1	1	16-20
सर्वशब्दादारभ्य अजन्तपुंल्लिङ्गान्तरूपप्रक्रिया।	1	1	16-20
(क) अजन्तस्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्गशब्दरूपप्रक्रिया। (ख) हलन्तपुंल्लिङ्गशब्दरूपप्रक्रियायां हकारान्तप्रभृति- लकारान्तशब्दरूपप्रक्रिया।	1	1	16-20
शेषहलन्तशब्दरूपप्रक्रिया।	1	1	16-20
आधारग्रन्थः- 1. व्याकरणशास्त्रेतिहासः (लोकमणिदाहालः / डा. ब्रह्मानन्दत्रिपाठी) 2. अष्टाध्यायी 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी			